

*О. Я. Романчук,
здобувач кафедри економіки підприємства,
Львівський національний університет імені Івана Франка*

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙ НА ЛЬВІВЩИНІ

*O. Ya. Romanchuk,
degree seekers Department of Business Economics, Lviv National Ivan Franko University*

STATE REGULATION OF INVESTMENT AT THE LVIV REGION

У статті досліджені особливості державного регулювання інвестицій на Львівщині в сучасних умовах. Обґрунтована необхідність покращення клімату, пріоритетності та прозорості регулювання інвестицій.

In the article the features of state regulation of investment at the Lviv region in modern conditions studied are. The necessity of improving the climate, prioritizing and regulatory transparency investments well-grounded is.

---

*Ключові слова: інвестиції, методи та засоби державного регулювання.
Key words: investments, methods and means of government regulation.*

ФОРМУЛЮВАННЯ ПРОБЛЕМИ

Посилення державного регулювання шляхом активізації фінансово-інвестиційних ринків, сфери фінансових послуг і лібералізації фінансових ринків стає загальносвітовою тенденцією. Уже з перших років існування наша держава спрямовувала свою політику на законодавче забезпечення та регулювання інвестицій. Проте, окремі якісні зміни в управлінні інвестиційних процесів не додали державній політиці у цій сфері системності та наукової обґрунтованості. Крім того, інтеграція України до глобального та європейського економічного простору, вплив наддержавних систем багатостороннього регулювання, наслідки сучасних фінансово-економічних криз можуть мати негативний соціально-економічний вплив на ті регіони, які ще досі не виробили власної стратегії конкурентоспроможності.

Державна інвестиційна політика не має комплексного характеру, пільги здебільшого є тимчасовими і швидко скасовуються або обмежуються. Загальне податкове навантаження зростає, а порядок нарахування та сплати податків залишається складним. Норми законодавства часто по-різному тлумачаться окремими державними структурами, особливо на місцях, що ще більше ускладнює діяльність іноземних інвесторів в недосконалому українському податковому полі.

Державне регулювання інвестиційного ринку в Україні залишається непослідовним, суперечливим і таким, що негативно впливає на стан економічної безпеки країни загалом. Тому є актуальним створення ефективної системи державного регулювання інвестиційного процесу, зокрема з урахуванням його регіональних особливостей.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Проблематиці державного регулювання інвестиційної діяльності присвячені наукові праці таких українських учених: П. Беленького, О. Береславської, І. Бланка,

І. Бураковського, О. Вовчак, А. Гальчинського, В. Геєця, О. Іваницької, В. Корнеєва, М. Крупки, В. Козика, І. Михасюка, І. Лукінова, С. Панчишина, С. Реверчука, Н. Стукало, М. Трохимченко та інших. Питання та шляхи покращення інвестиційної діяльності, оптимізації інвестиційних процесів і виявлення їх впливу на структурні зрушення в економіці Львівщини досліджували, зокрема, О. Вермінська [2], Б. Вишивана [3], Г. Горин [5], Н. Заярна [11], Н. Криштоф [15], В. Марцин [17], І. Скоропад [23] та інші. У їх наукових роботах розкриті сутність, особливості, методи та механізми здійснення іноземних інвестицій, розроблені засади державного регулювання інвестиційних потоків. І хоча більшість учених і практиків усвідомлюють економічне значення фінансової лібералізації й демократизації ринків фінансових інвестицій, недосконале державне регулювання загрожує їх стабільності та економічній безпеці загалом. Тому для розвитку фінансових ринків важливим є підвищення якості регулювання діяльності на ринку фінансово-інвестиційних послуг, яке потребує створення ефективної системи державного регулювання діяльності фінансових установ з урахуванням значних змін в архітектурі інвестиційних ринків [22, с. 243].

Водночас відсутні поглиблені наукові розробки щодо активізації залучення західноєвропейських інвестицій в економіку регіону на основі досвіду країн з перехідною економікою Центральної і Східної Європи з метою підвищення обсягів інвестування та прискорення євроінтеграційних процесів.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою статті є визначення методів і засобів державного регулювання та відстеження загальної динаміки інвестиційних потоків у територіальному розрізі Львівської області, а також їхнього впливу на розвиток економіки регіону.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Державна політика у сфері іноземних інвестицій здійснюється Кабінетом Міністрів України разом із Національним банком і регулюється Верховною Радою України [7—10]. На місцях її реалізують ради та державні адміністрації відповідних рівнів. Для активізації інвестицій державою проводилися заходи з пільгового оподаткування, утворення вільних економічних зон, надання державних гарантій, пільгових кредитів, забезпечення сприятливих умов страхування, прискорення амортизації, розвитку інноваційної діяльності.

Процеси глобалізації й загальної інтернаціоналізації фінансової діяльності, що відбуваються разом із фінансовою лібералізацією та демократизацією, призводять до громіздкої структури ринків фінансових інвестицій і, як наслідок, — до ускладнення процесів їх регулювання [27, с. 89]. До того ж, внаслідок підвищення мобільності капіталу значно загострилася глобальна конкуренція щодо залучення вигідних фінансових ресурсів, конкуренція зросла й у межах держави, окремих регіонів.

Посилення державного контролю над ринком фінансових інвестицій стало передбачуваною реакцією на фінансову лібералізацію та зростання мобільності капіталу. За таких умов секторний підхід до регулювання ринків інвестицій стає неефективним, і проблема узгодженості регуляторної діяльності органів державного регулювання може вирішуватися або через міжвідомчі робочі групи та консультативні органи, або через створення єдиного органу комплексного нагляду й регулювання — мегарегулятора [22, с. 247].

На нашу думку, цікавим є досвід практичного об'єднання національних ринків фінансових інвестицій держав-учасниць ЄС, коли регулювання ринку цінних паперів реалізується, відповідно до норм ЄС, як на фондовому ринку. Вони сформульовані як директиви, які максимально використовують досвід США у сфері розкриття інформації, запобігання маніпуляціям і інсайдерській торгівлі на ринку, а також забезпечення чесної практики торгівлі.

Сьогодні, в умовах глобалізації та подолання наслідків фінансово-економічної кризи, одним із першочергових завдань у процесі розвитку фінансової системи України та заохочення інвестицій має стати визначення оптимального рівня оподаткування, ступеню державного регулювання та лібералізації фінансових ринків, адаптація українського законодавства у фінансовій сфері до міжнародних стандартів тощо [27, с. 88].

В Україні державне регулювання інвестицій здійснюється відповідно до встановлених зобов'язань і вимог щодо діяльності емітентів і професійних учасників ринку фінансових інвестицій та його стандартів [22, с. 244]. Як зауважує автор, характерною ознакою регуляторної структури українського ринку цінних паперів є активне втручання держави і слабкий нагляд, а також непорозуміння в законодавчих основах функціонування ринку фінансових інвестицій. Відсутність систематизованої правової бази на ринку фінансових інвестицій, реальних механізмів покарання порушників законодавства, нагаду за фінансовим станом інвестиційних інститутів і захисту прав інвесторів залишається гострою проблемою українського законодавства.

Крім того, не виконуються у повному обсязі рішення уряду у сфері стимулювання ПІІ. Це призводить до того, що окремі стратегічні напрями оптимізації державного регулювання іноземних вкладень залишають актуальними та не досягнутими й понині. Показовим, наприклад, є той факт, що упродовж останніх 10—15 років у постановках і рішеннях уряду щодо стимулювання інвестиційної діяльності як першочергове завдання називаються судово-реформа, заходи з поліпшення умов оподаткування, захисту прав власності, розвитку фінансових ринків, створення позитивного іміджу України на міжнародній арені тощо [2].

Непривабливість для інвесторів українського інвестиційного ринку пояснюється його низькою ефективністю, основними причинами якої є політична нестабільність, недостатній законодавчий захист інвесторів, слабо розвинена інфраструктура фінансового ринку, ма-

ніпулювання цінами, використання інсайдерської інформації та непоодинокі випадки недобросовісного ставлення фінансових посередників до клієнтів [1]. Все це негативно впливає й на розвиток системи державного регулювання інвестиційного ринку в Україні, яка повинна забезпечувати покращення інвестиційного середовища, захист інтересів інвесторів, справедливе ціноутворення, усунення системних ризиків, функціонування ринку фінансових інвестицій як механізму економічного розвитку [22, с. 245].

Держава як суб'єкт інвестиційної діяльності формує нормативно-правову базу, відповідає за регуляторну політику в сфері інвестиційної діяльності та відіграє важливу роль в організації процесу інвестування. Основними факторами, що визначають темпи та результати процесу проникнення інвестиційних ресурсів на загальнодержавний рівень, є сучасні тенденції розвитку України та рівень конкуренції на міжнародних ринках капіталу. Для пожевлення інвестиційної активності та залучення нових іноземних інвесторів наприкінці 90-х — початку 2000-х рр. в Україні були створені 11 спеціальних економічних зон (СЕЗ), одну спеціальну експериментальну зону та визначені дев'ять територій пріоритетного розвитку, з яких 2 СЕЗ — на Львівщині.

Крім створення СЕЗ, існує практика запровадження в окремих регіонах України (на територіях пріоритетного розвитку) спеціальних режимів інвестиційної діяльності щодо реалізації інвестиційних проектів у тих видах економічної діяльності, які визначені пріоритетними для даної території. Спеціальний режим інвестиційної діяльності передбачає встановлення податкових і митних пільг для суб'єктів підприємницької діяльності, які уклали договір з місцевими органами влади щодо реалізації інвестиційного проекту у пріоритетній галузі.

Відповідним законодавством для цих зон була передбачена низка пільг (режим митної зони, пільговий режим оподаткування тощо), особливі умови валютного регулювання, землекористування, спеціальні режими інвестиційної діяльності щодо реалізації інвестиційних проектів тощо [18].

Встановлені пільги передбачають звільнення на визначений період:

- від обкладення ввізним митом і податком на додану вартість устаткування та обладнання (крім підакцизних товарів) для реалізації інвестиційного проекту;

- від оподаткування прибутку новостворених підприємств при внесенні інвестицій, розмір яких визначено для кожної території окремо;

- від сплати обов'язкового збору до Державного інноваційного фонду; встановлення особливого порядку обчислення валового доходу для підприємств СЕЗ з метою його оподаткування.

Проте, пільги та преференції, надані для пожевлення інвестиційної діяльності суб'єктам господарювання, не завжди використовувалися ними в повному обсязі, не було жорсткого контролю за цільовим використанням виділених коштів уповноваженими банками та державними органами. Тому істотних позитивних зрушень у регуляторній політиці щодо іноземних інвестицій не було досягнуто.

З метою активізації інвестиційного процесу Львівською обласною радою були затверджені Стратегія розвитку Львівської області до 2015 року, моніторинг якої здійснюється кожного півроку; низка стратегічних документів регіонального рівня: Програма інвестиційного розвитку на 2011—2015 рр.; Програма розвитку туризму та рекреації на 2011—2013 рр.; Програма забезпечення реалізації проектів з пріоритетних напрямів соціально-економічного та культурного розвитку Львівської області "Олімпійська надія — 2022"; Програма з підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб органів місцевого самоврядування у 2011 році та інші [25; 26].

Регуляторна політика місцевих органів виконавчої влади Львівщини постійно спрямовується на вдосконалення правового регулювання, зокрема в частині перегляду прийнятих актів і приведення їх у відповідність із принципами державної регуляторної політики, публічного обговорення проектів регуляторних актів за учас-

Таблиця 1. Основні показники інвестиційної діяльності у Львівській області за 2006–2011 роки

Показники	Рік					
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Капітальні інвестиції, млн грн.	6835,3	9872,4	12696,3	8382,2	9646,0*	12956,7*
у тому числі в основний капітал	5875,5	8287,3	10799,3	6707,6	8060,8*	11415,6*
зокрема, м. Львів	3229,4	4348,8	4939,1	3266,4	4044,9*	6619,4*
Індекси інвестицій в основний капітал до попереднього року, до 1990 року	110,7 94,3	123,2 116,1	101,0 117,3	55,3 64,9	119,0 77,2	125,3 96,7
Інвестиції в основний капітал у розрахунку на одну особу, грн.	2300,1	3255,4	4255,1	2648,2	3187,6	4522,0
Місце в Україні за обсягами інвестицій в основний капітал	7	8	7	8	5	6
Місце в Україні за обсягами інвестицій в основний капітал з розрахунку на одну особу	12	11	10	13	9	7
Частка в Україні інвестицій в основний капітал	4,7	4,4	4,6	4,4	5,4	5,5
Надійшло прямих іноземних інвестицій за рік, млн дол. США	91,4	344,8	319,1	234,9	120,5	146,5
Обсяг прямих іноземних інвестицій на кінець року, млн дол. США	515,0	838,5	958,0	1198,6	1254,6	1358,2
Прямі іноземні інвестиції з розрахунку на одну особу, дол. США	202	303,6	351,5	439,3	504	538
Місце в Україні за обсягами прямих іноземних інвестицій	8	8	8	8	7	6
Місце в Україні за обсягами прямих іноземних інвестицій з розрахунку на одну особу	12	10	8	8	6	6
Частка в Україні за обсягами прямих іноземних інвестицій	2,4	2,8	2,7	3,0	2,9	2,7
Кількість інвестиційних проектів у СЕЗ на кінець року, одиниць	101	99	83	78	73	63
Надійшло інвестицій у СЕЗ за рік, млн грн. / % до надходжень ПП**	190,9 41,3	240,1 13,8	210,3 10,2	60,1 3,2	43,0 4,5	79,4 6,8

Джерело: [21; 24].

* — Без урахування суми ПДВ.

** — %, обчислений автором із урахуванням поточного курсу гривні до долара США.

тюд підприємницько-інвестиційних структур регіону. Так, тільки протягом I півріччя 2012 року органами місцевого самоврядування Львівської області були прийняті 22 нових, переглянуті 33 та здійснене відстеження результативності 38 регуляторних актів [14].

На Львівщині реалізується 45 інвестиційних проектів у галузі АПК, з них 16 за участю зарубіжних інвесторів. Серед сільськогосподарських підприємств області найбільший обсяг іноземних інвестицій зосереджено в ТзОВ "ЛК Юкрейн Груп", ТзОВ "Галичина-Захід", ТзОВ "Агро АВ Лімітед", ТзОВ "Агрмарк Юкей".

Консультативну та фінансову допомогу малому підприємству надають 2 технопарки, 16 бізнес-центрів, 2 бізнес-інкубатори, 15 лізингових центрів, 142 небанківських фінансово-кредитних установи, 21 інвестиційний фонд, 1 інноваційний фонд, 53 інформаційно-консультаційні установи, 2 аудиторські фірми, 23 консультаційні центри державних податкових інспекцій у містах і районах області. На сайті Львівської обласної державної адміністрації (ЛОДА) (<http://www.loda.gov.ua>) в рубриці "Львівщина інвестиційна" розміщена інформація щодо переваг вигідного інвестування в область, перспективних інвестиційних проектів, інвестицій до Євро-2012, правового регулювання інвестиційної діяльності, анкета інвестора тощо.

Останнім часом у сфері державного управління розвитком регіону намітилися тенденції зростання уваги до ринкових інституцій, міжрегіонального співробітництва, децентралізації та розвитку інноваційно-інвестиційної інфраструктури. Однак, для інвестиційного процесу в області на посткризовому етапі розвитку характерними є структурні, географічні та секторальні диспропорції, які істотно погіршують динамічну конкурентоспроможність регіону [19].

Проаналізуємо динаміку основних показників інвестиційної діяльності у Львівській області, які наведені в

табл. 1, 2, виходячи зі статистичних даних на початок 2012 року.

Дані двох нижніх рядків таблиці 1 дозволяють констатувати, що кількість інвестиційних проектів, які виконувалися в СЕЗ Львівщини, скоротилася понад півтора раза (зі 101 до 63). Відношення ж обсягів інвестицій у СЕЗ до обсягів ПП в регіон у цілому, зростаючи за останні роки, було в 2011 р. меншим у 6 разів, ніж у 2006 р. Отже, однією з причин погіршення інвестиційної діяльності у Львівській області є, безперечно, наслідки світової економічної кризи, особливо відчутне зниження відбулося в 2009 р., після чого вона повільно активізується. Правда, за даними ЛОДА, уже в 2012 році Львівщина отримала ПП на суму в 290 млн дол. США, що вдвічі більше, ніж за попередній рік, і досягла 1,5996 млрд дол. США загального обсягу інвестицій [28], або 620 дол. США на особу [12; 16].

Розподіл обсягів капітальних інвестицій на Львівщині за джерелами фінансування [24] наведений у таблиці 2. Як видно з таблиці 2, така структура інвестицій зберігалася протягом досліджуваного періоду, проте частка власних коштів підприємств і організацій в інвестиціях знизилася з 60,7 % до 45,1 %, тобто на 15,6 %. Дещо зростає участь в інвестиціях з боку держави, залишаючись низькою (10,6 %), банків і фінансових організацій (25,8 %). Однак, незначними є залучення інвестиційних коштів з боку місцевого бюджету чи іноземних інвесторів (біля 2,0 %). За індексом інвестицій в основний капітал область знаходиться на рівні 1990 року.

У області, зокрема в м. Львові, були стратегічні бюджетонаповнювальні підприємства, які внаслідок втрати контролю над ними з боку держави, допущених помилок при приватизації та реструктуризації, шкідливої діяльності "інвесторів" стали (або стануть) банкрутами: завод "Електрон", "Кінескоп", "ЛОРТА", "Полярон", "Мікроприлад", телеграфної апаратури, ЛАЗ, "Автовантажувач", Дрогобицький крановий завод, Львівський мехсклозавод, Стрийський склозавод і ін. Це сталося, перш за все, через байдужість місцевих органів влади в особі чиновників, їх безвідповідальності, нездатності відстоювати інтереси свого регіону на урядовому та парламентському рівні.

Держава повинна виступати ефективним господарем у країні, а не запобігливим "прохачем" перед інвесторами. Вона має скеровувати свої інвестиції на стратегічно важливі напрями господарювання, щоб не віддавати їх у "чужі руки", стимулювати іноземні інвестиції в модернізацію та технічне переоснащення техніко-технологічної бази промислового виробництва.

Однак, проект з орієнтовною інвестиційною вартістю 12,3 млн дол. США, що передбачає проведення на умовах лізингу реконструкції колісно-роликowego цеху з будівництвом вагоноколісної майстерні в м. Дрогобичі, призупинений: розпочате в 2007 р. будівництво нульового циклу через світову економічну кризу було законсервоване в 2008 р. на рівні готовності 40 % [13].

Найактивнішими учасниками інвестиційного процесу в області є такі підприємства: ТзОВ "Леоні" (Німеччина, виробництво кабельних мереж); УКСП ТзОВ "Галичина" (Данія, вирощування свиней, корів тощо); ТзОВ "ОДВ-Електрик" (Німеччина, виробництво електротехнічного устаткування).

Останнім часом на Львівщині було забезпечене максимальне сприяння реалізації наступних інвестиційних проектів: будівництво шахти з видобутку коксівного вугілля у м. Любеля ("Сі-Сі-Ай Любеля") з обсягом інвестицій в 1,0 млрд дол. США; будівництво німецькою фірмою "Клінгспор" заводу абразивних матеріалів у Сокальському районі; виведення на проектну потужність заводу сухих будівельних сумішей "Хенкель" у Миколаївському районі із залученням 10 млн євро інвестицій та створенням 120 робочих місць; комплекс логістичних об'єктів у прикордонному Мостиському районі; інфраструктурні об'єкти в рамках підготовки до Євро-2012 [23, с. 258].

Однак, іноземні інвестори вказують на слабку промоцію області та її потенціалу за межами України, а серед головних перешкод інвестиційної діяльності в області, окрім вже згаданих адміністративних процедур, звертають увагу на недостатній розвиток інфраструктури [18].

Державна бюджетна установа "Львівський регіональний центр з інвестицій та розвитку" займається розробленням і виконанням комплексу заходів щодо активізації інвестиційної діяльності, стимулювання розбудови регіональної інвестиційної інфраструктури; вживає заходи щодо впровадження сучасних інструментів залучення інвестицій, адаптованих до умов регіону, надання допомоги області в практичному їх застосуванні; сприянням у підготовці й реалізації інноваційних та інвестиційних проектів за принципом "єдиного вікна" та інше. Так, наприклад, у 2010 р. Центр реалізував 36 інвестиційних та інноваційних проектів та пропозицій, 48 зустрічей з інвесторами; за сприяння центру були впроваджені 5 нових технологій, 9 технологічних профілів, розміщених у системі трансферу технологій [2].

24—25 травня 2012 р. у співпраці між міською радою та ЛОДА у Львові вперше пройшов Міжнародний форум інвестицій та інновацій, на якому відбувся конкурс інноваційних проектів в сфері ІТ. Традиційною дискусійною платформою для лідерів і інвесторів Східної та Західної Європи став Міжнародний економічний форум "Стратегія. Інвестиції. Співробітництво", який щороку проходить у Львові. Під час XII форуму (жовтень 2012 р.) були підписані: угода з співпраці між ЛОДА та Генеральним директором "Енергетика" Європейської Комісії про роль Львівщини як територіального координатора "Угоди Мерів", виконавча угода про співпрацю на виконання меморандуму між Львівською областю та Державним агентством з інвестицій і управління національними проектами України, а також інші договори. Однак, на думку З. Бермеса, голови Громадської ради при ЛОДА, інвестиційна політика в області, незважаючи на форуми та розмови навколо цієї теми, перебуває в "глухому куті" [6].

У зв'язку з переходом до інноваційної моделі підприємництва на Львівщині стають перспективними його нові форми: венчурне підприємництво, інжиніринг, лізинг, технопарки, франчайзинг [4].

Як відомо, 4 вересня 2012 року вступив у дію Закон України "Про індустриальні парки". Законом для них передбачене звільнення від оподаткування ввізним митом устаткування, обладнання та комплектуючих до них, матеріалів, які не виробляються в Україні. Сьогодні ЛОДА завершує відбір відповідних земельних ділянок площею від 15 до 700 га (Новий Роздол, Яворів, Черляни), на яких планується організувати функціонування індустриальних парків [12].

На мою думку, органам місцевої влади слід регулювати й розвивати діяльність із залучення інвестицій в регіон у тісній співпраці з ученими та дослідниками вищої школи й академічних установ області. Для підвищення ефективності формування та реалізації регіональної

Таблиця 2. Капітальні інвестиції Львівщини за джерелами фінансування, млн грн.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Усього	6835,3	9872,4	12696,3	8382,2	9646,0*	12956,7*
у тому числі за рахунок						
коштів державного бюджету / % до загального	340,9 5,0	529,1 5,4	733,5 5,8	476,5 5,7	1367,3 14,2	1373,5 10,6
коштів місцевого бюджету / % до загального	224,3 3,3	373,6 3,8	531,4 4,2	567,4 6,8	264,3 2,7	248,5 1,9
власних коштів підприємств / % до загального	4146,6 60,7	5807,3 58,8	7380,0 58,1	5158,9 61,5	5286,4 54,8	5839,9 45,1
кредитів банків і ін. фін. орг. / % до загального	1152,4 16,8	1703,6 17,2	1615,0 12,7	897,0 10,7	813,2 8,4	3342,6 25,8
коштів іноземних інвесторів / % до загального	210,4 3,1	351,3 3,6	848,4 6,7	489,2 5,8	201,0 2,1	263,8 2,0
коштів населення на індивід. житлове будівництво / % до загального	320,2 4,7	535,5 5,4	886,0 7,0	407,0 4,9	1147,5 11,9	1197,5 9,2
коштів населення на будівництво власних квартир / % до загального	274,5 4,0	472,9 4,8	525,4 4,1	172,1 2,1	225,9 2,4	318,2 2,5
інших джерел фінансування / % до загального	166,0 2,4	99,1 1,0	176,6 1,4	214,1 2,5	340,4 3,5	372,7 2,9

* без урахування суми ПДВ.
Джерело: [24].

інвестиційної стратегії потрібно створити спеціальну структуру — аналітично-інвестиційну групу, в яку мають увійти фахівці з ЛОДА, податкової адміністрації та інших державних установ, банків, страхових компаній, інвестиційних компаній і фондів, кредитних спілок, підприємств, науково-дослідних інститутів і вищої школи. Ця група має розробити заходи щодо реалізації інвестиційної стратегії регіону й контролювати їх виконання; інформувати потенційних інвесторів про нові можливості та переваги інвестиційних проектів; надавати допомогу в підвищенні інвестиційної привабливості об'єктів для інвесторів і ділових партнерів; розробляти нові механізми інвестиційної діяльності [15].

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Забезпечення інвестиційної привабливості області розглядається як пріоритетний напрям діяльності місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. Загальними засадами формування державної інвестиційної політики на Львівщині мають стати повне виконання розроблених програм і комплексів заходів із залучення інвестицій, неухильне дотримання законодавства і забезпечення впевненості інвесторів у дієвості державного регулювання інвестиційного процесу. Треба усунути такі негативні явища, як непрозорість, "проштовхування", "дахування" інвестиційних проектів, рейдерство, надмірна "опіка" державними контролюючими органами (казначейство, податкова тощо). Інвестиційна діяльність повинна стати прозорою, інформативною та менш проблемною.

Першочерговими завданнями державного регулювання інвестиційного процесу в області вбачаються: вдосконалення інституційного забезпечення реального сектора економіки, покращення інституційної інфраструктури інноваційного розвитку, активізація діяльності кластерних і інтеграційних форм господарювання, стимулювання регіональної інтеграції, ширшого використання переваг міжрегіонального й транскордонного співробітництва, забезпечення шляхом широкого залучення інвестицій збалансованого розвитку області та формування раціональної просторово-секторальної структури регіональної економіки.

Держава й надалі повинна здійснювати ефективне регулювання інвестиційної діяльності шляхом постійної роботи з інвесторами, контролюючи умови виконання ними програми інвестиційних проектів. Потрібно не тільки захоплювати інвесторів до їхньої участі в розвитку економіки регіону, але й строго вимагати виконання ними взятих зобов'язань.

Львівщині слід розширити свою участь у реалізації державної політики в сфері європейської інтеграції, особливо в роботі сторін під егідою Ініціативи ЄС "Східне партнерство", а також на рівні транскордонних і регіо-

нальних проєктів. В області необхідно своєчасно реалізувати масштабні заходи з підготовки внутрішнього ринку до роботи в умовах ЗВТ із ЄС, долучитися до урядових реформ, санітарних і фітосанітарних заходів, технічного регулювання та стандартизації, держзакупівель, державної допомоги [20].

Регіональними пріоритетами Львівської області мають стати збереження і розвиток складних наукоємних виробництв, IT-технологій, зокрема, транспортного машинобудування та приладобудування, поглиблене перероблення сільськогосподарської продукції, ефективне використання природно-ресурсного, рекреаційного та туристичного потенціалу, розвиток транспортної та прикордонної інфраструктури. Саме в ці пріоритетні напрями слід стимулювати цільовий притік іноземних інвестицій.

Сьогодні необхідна нова стратегія розвитку області як прикордонного регіону, комплексний підхід до інтенсифікації роботи з потенційними інвесторами та усунення тих явищ, які негативно впливають на інвесторів, зокрема, протиріч між різними гілками та рівнями влади, забезпечення прозорості та послідовності її регуляторної діяльності, молодими високопрофесійними кадрами.

ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Потребують глибокого вивчення питання надання інвесторам гарантій від некомерційних ризиків, зумовлених погіршенням умов інвестування, прозорості здійснення та регулювання інвестиційної діяльності, діями посадових осіб або прийняттям регуляторних актів. Для узгодження інтересів потенційних інвесторів і завдань стратегічного та економічного розвитку регіону вбачаються актуальними дослідження питань покращення інвестиційної інфраструктури, створення інвесторам широких можливостей для реалізації інвестиційних проєктів, а також посилення їх відповідальності за ефективність виконання взятих зобов'язань.

Література:

1. Агафонова Н. Інвестиції в Україні: багато говорять — мало хто бачив. — 24 жовтня 2012 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://blogs.lb.ua/nataliya_agafonova/175772_investitsii_ukraini_bagato.html?print
2. Вермінська О.М., Гориславець П.А. Інноваційна інфраструктура Львівської області [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://investicii.org/investuvanya/konferentsiji/problemy-formuvanya-ta-rozvytku-inovatsijnoi-infrastruktury/inovatsijna-infrastrukturalvivskoj-oblasti.html>
3. Вишивана Б.М. Організаційно-економічний механізм регулювання міжнародної інвестиційної діяльності в Україні. — Автореф. дис. ... канд. екон. наук.: (08.02.03) / ЛНУ імені І. Франка. — Львів, 2006. — 20 с.
4. Вовчак О. Д. Інвестування регіональної економіки та його ефективність в Україні: [монографія] / Вовчак О. Д., Андрушків І. П., Руцишин Н. М. — Львів: АКА, 2010. — 192 с.
5. Горин Г.В. Динаміка інвестиційних потоків у Львівській області // Регіональна економіка. — 2012. — № 3. — С. 155—159.
6. Громадська рада: Львів провалив усі інвестиційні проєкти по "Євро-2012" [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zik.ua/ua/news/2012/06/20/354800>
7. Декрет Кабінету Міністрів України "Про режим іноземного інвестування" № 55-93 від 20.05.1993 р. // Електронна нормативно-правова бібліотека "Експерт-Юрист". — Режим доступу: www.expertsoft.com.ua
8. Закон України "Про державну програму заохочення іноземних інвестицій" № 3744-ХІІ від 17.12.1993 р. // Електронна нормативно-правова бібліотека "Експерт-Юрист". — Режим доступу: www.expertsoft.com.ua
9. Закон України "Про захист іноземних інвестицій на Україні" № 1540а-ХІІ від 10.09.1991 // Електронна нормативно-правова бібліотека "Експерт-Юрист". — Режим доступу: www.expertsoft.com.ua
10. Закон України "Про іноземні інвестиції" № 2198-ХІІ від 13.03.1992 р. // Електронна нормативно-правова бібліотека "Експерт-Юрист". — Режим доступу: www.expertsoft.com.ua

11. Заярна Н.М., Мельник Р.А. Чим приваблива для інвестора Львівська область? // Науковий вісник НАТУ України. — 2011. — Вип. 21.2. — С. 193—196.

12. Звітuye Львівщина // Народний депутат. — 2012. — № 6. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://nardepjournal.com/article/2012/6/Zvitue-Lvivschina>

13. Інвестиційний проєкт "Реконструкція КРЦ з будівництвом ВКМ у вагонному депо Дрогобич Львівської залізниці" на базі Міжнародної верстатобудівної корпорації Niles-Simmons-Hegenscheidt [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://railway.lviv.ua/info/announcements/wrw-reconstruction-invest>

14. Інформація про виконання заходів "Національної програми сприяння розвитку малого підприємництва в Україні" за I півріччя 2012 року [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.loda.gov.ua>

15. Криштоф Н.С. Інвестиційна політика Львівської області [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/e-journals/Dutp/2008-2/doc_pdf/krishtof.pdf

16. Львівщина отримала 290 млн дол. США прямих іноземних інвестицій. — УНН [Електронний ресурс]. — 28.01.2013. — Режим доступу: <http://www.unn.com.ua/uk/news/1181419>

17. Марцин В.С. Заходи щодо покращення інвестиційної привабливості регіону в умовах виходу з кризи / В.С. Марцин // Регіональна економіка. — 2010. — № 4. — С. 46—55.

18. Політика прямих іноземних інвестицій у Львівській області в Україні. Звіт організації економічної співпраці та розвитку (ОЄСР). — 2005. — 143 с. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.oecd.org/dataoecd/46/16/37068837.pdf>

19. Потенціал конкурентоспроможності західних регіонів України та проблеми його реалізації у посткризовий період. — Аналітична доповідь: Регіональний філіал Національного інституту стратегічних досліджень у м. Львові. — 2011. — 98 с. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.niss.lviv.ua>

20. Прасолов І. Уряд України реалізовує масштабні заходи з підготовки внутрішнього ринку до нових умов роботи. — Міністерство економічного розвитку [Електронний ресурс]. — 08.02.2013. — Режим доступу: http://www.me.gov.ua/control/uk/publish/printable_article?art_id=197678

21. Прямі інвестиції Львівської області у 2011 році. — Експрес-випуск № 47 від 17.02.2012. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://lv.ukrstat.gov.ua/ukr/si/express/2012/v04071211_47.pdf

22. Раделицький Ю.О. Державне регулювання ринку фінансових інвестицій: зарубіжний досвід і національні реалії // Науковий вісник НАТУ України. — 2009. — Вип. 19.13. — С. 242—248.

23. Скоропад І.С., Яцик І.А. Аналіз інвестиційної активності Львівської області // Науковий вісник НАТУ України. — 2011. — Вип. 21.12. — С. 254—259.

24. Статистичний збірник "Капітальні інвестиції у Львівській області за 2011 рік" / Державний комітет статистики України. Гол. управління статистики у Львівській області. / [За ред. С.О. Матковського]. — Львів, 2012. — 96 с.

25. Стратегія економічного та соціального розвитку України "Шляхом європейської інтеграції" на 2004 — 2015 роки від 28.04.2004 року № 493/2004 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

26. Стратегія розвитку Львівщини до 2015 року. — Затверджена рішенням сесії Львівської обласної ради № 126 від 17.05.2011 року [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://old.loda.gov.ua/old/ua/priorities/investment/present-obl/prior-reg/>

27. Стукало Н.В. Визначення ролі держави в умовах фінансової глобалізації // ЗНП Проблеми матеріальної культури. — Економіческие науки. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/Articles/Kultnar/knp78/knp78_88-91.pdf

28. Чеські компанії зацікавлені інвестувати у Львівщину [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=245859263&cat_id=244277216

Стаття надійшла до редакції 28.02.2013 р.